

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Maaseutuverkoston opintomatkana järjestettiin kylämaiseman suunnitteluun, kyläsuunnitteluun ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvän matkan Etelä-Saksaan ja Itävaltaan Salzburgin alueelle. Opintomatka toteutettiin yhteistyössä Saksan ja Itävallan maaseutuverkostojen kanssa.

Opintomatkan osallistujat koostuivat kylätoimijoista, maiseman- ja luonnonhoidon neuvojista sekä sidosryhmäedustajat maa- ja metsätalousministeriöstä, ELY-keskuksista ja toimintaryhmistä. Ryhmän kokonaisvahvuus Suomesta oli 35 henkilöä.

Maanantai 17.5.2010

Raportointiryhmä: Liisa Helanto ja Henrik Hausen

Opintomatka aloitettiin maanantaiaamuna kokoontumalla Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Lento Helsingistä Müncheniin lähti klo 8.00 ja laskeutui määränpäähän klo 9.30 paikallista aikaa, jossa matkalaiset vastaanotti matkaoppaana ja tulkkina toiminut Kaarina Goldberg. Münchenistä matka jatkui opintomatkan ensimmäiseen kohteeseen, Weyernin idylliseen pikkukaupunkiin. Weyern sijaitsee Baijerin osavaltiossa noin 35 km Münchenistä etelään. Kunnassa on 3 300 asukasta ja se on ollut väkiluvultaan kasvava aina 1950-luvulta lähtien. Toissa käydään suurissa kaupungeissa mm. Münchenistä ja Rosenheimissa.

Weyernin kaupungintalolla meitä odotti professori ja kunnanvaltuutettu Franz Demmelmeier, joka kertoi alueen maankäytön ja maaseudun kehittämiseen liittyvistä näkymistä niin teorian kuin käytännön esimerkkien avulla. Esittelyssä kävi ilmi, että asukasluvun kasvu on tuonut paineita ja ongelmia kuntaan. Maanhinta on ollut nousussa koko ajan; keskimääräinen hinta on 300 -350 euroa/ m², jopa 600 euroa/m². Ongelma on, että kotiseudulta ei enää ole varaa ostaa tonttia, vaan muualta tulevat ostavat maat. Maanomistajien kanssa on vähitellen päästy yhteisymmärrykseen siitä, miten maaviljelysmaata muutetaan asuintonteiksi. Osa maasta joudutaan luovuttamaan kunnalle alle markkinahinnan – kunta rakentaa tarvittavan infran. Ratkaisuna on myös mm. käytäntö, jossa pitkäaikainen vuokraoikeus menee perintönä lapsille. Näin nuoret uskaltavat perustaa perheen ja jäädä tilalle. Ilman ongelmia ei kuitenkaan ole selvitty: nuoria on muuttanut pois korkeiden tonttihintojen takia ja tähän pyritään puuttumaan.

Yksi keino on ollut niin sanottu kylä uudistusprosessi. Kylä uudistusprosessi käynnistettiin osana Bayerin maa- ja metsätalousministeriön ohjelmaa 15 vuotta sitten. Kylä uudistuksessa on tärkeää, että kaikki tietävät miten kuntaa kehitetään. Aukkaat tulee saada mukaan mahdollisimman laajasti. Weyernissa työ tehdään ryhmissä asiantuntijoiden avustamana, ja ryhmän toimiaika kestää aiheesta riippuen 1–3 vuotta. Ensin määritellään lähtötilanne ja luodaan visio tulevaisuudesta, sekä mietitään miten asiat toteutetaan. Kansalaisten uudet ideat

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

viedään varhaisessa vaiheessa myös kunnan virallisille päättäjille. Myös tiedotuksesta huolehditaan, alueen historiasta laadittiin muun muassa sarjakuvavihko.

Yksi tärkeimmistä kylä uudistuksen kohteista on ollut liikenne ja siihen onkin keskitytty uudistuksessa. Liikenteen hidastaminen tietä kaventamalla ja liikenneympyrällä on johtanut toivottuun tulokseen. Talouden kehittämistä linjattiin siten, että kuntaan ei haluta suuria teollisuusyksiköitä, vaan käsityöläis- ja pientuotantoa esim. tietotyö- ja ohjelmistosuunnittelua. Kehitystä ei siis haluta millä hinnalla hyvänsä. Weyarn onkin voittanut eurooppalaisen kylien kehittämispalkinnon vuonna 2004 ja on palkittu myös ympäristönsuojelusta.

Lopuksi tutustuimme alueeseen tekemällä kävelykierroksen keskustassa ja pienen maaseutukierroksen bussilla. Kierroksella nähtiin kylätalo harrastus- ja pelitiloineen sekä uima-allas, jossa oli turvepitoista vettä sekä virkistyskäyttöön kunnostettu luonnonsuojelualue. Kylätalo rakennettiin yksityisesti mutta kunta joutui tulemaan väliin sen talouden pelastamiseksi. Urheiluseurat toimivat melko omavaraisesti eli rahoittavat toimintansa pääosin omilla juhla- ym. tuloilla. Luonnonsuojelualueelle saatiin rakentaa myös polku alkuvastustuksesta huolimatta. Ilta- päiväohjelman jälkeen ryhmä lähti kohti Salzburgia ja hotelli Hoftwirtia.

Weyarnin kylä uudistusprojektin ja aktiivisen kaavoituspolitiikan saavutuksina mainitaan mm.

- uusi koulu, jonka suunnittelussa opettajat ja oppilaat olivat mukana (200 oppilasta)
- kylätalo ja urheilukeskus
- luostarilammikoiden kunnostus yhteiseksi virkistysalueeksi
- paikkakunnan historiakirjat 5 kpl
- luonnonsuojelualue ja järven kunnostus virkistyskäyttöön, luontopolku
- taidepolku, joka esittelee kuntakeskuksen nähtävyyksiä, luontoa ja taide teoksia
- liikennejärjestelyt, liikenteenjakajien huolto/ylläpito
- Dorfladen: kyläkauppa jossa oman kunnan tuotteet on laajasti esillä
- kuntalaisilla on tunne, että heidän ideansa ja mielipiteensä kuunnellaan tosissaan

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Tiistai 18.5.2010

SIR-instituutti (Salzburger Institut für Raumordnung & Wohnen)

Raportointiryhmä: Maarit Satomaa ja Riitta-Liisa Pettersson

Tiistain aamuna ryhmämme suuntasi hotellista kohti SIR:n Salzburgin keskustan toimistoa. SIR oli suunnitellut meille seuraavan kolmen päivän ohjelman ja aamun aikana oli tarkoitus saada käsitys mitä SIR tekee ja miten sen toiminta liittyy meidän töihimme jotka teemme kylämaiseman suunnittelua, kyläsuunnittelua ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvää neuvontaa ja suunnittelua. Isäntänämme vierailun aikana toimi *Robert Krasser* SIR:stä.

Toimintansa SIR on aloittanut vuonna 1971 tarkoituksenaan edistää Salzburgin (kaupungin) alueen kaupunkisuunnittelua. Vuoteen 1992 saakka toiminta keskityi lähinnä Salzburgin kaupungin ja läänin alueelle. 1992 organisaatio järjestäytyi uudelleen niin että sen toiminta saatiin kattamaan lähes koko Itävallan alueelle, nyttemmin toimintaa on ulotettu jo maan rajojen ulkopuolellekin erilaisten EU-projektien kautta. **Krasserin** mukaan että he ovat kiinnostuneita laajentamaan toimenpiteitään myös Suomeen. Laajentumisen myötä ovat asiakokonaisuudet kasvaneet, vaikka edelleen kaupunkien ja kylien aluesuunnittelu on hyvin merkittävässä roolissa.

SIR ja sen toiminta

SIR:n toiminta liittyy erilaisiin alueellisiin tutkimus-, neuvonta-, suunnittelu- ja kehittämistöihin.

Toiminannan pääperiaatteena on aktivoida alueen toimijoita huomaamaan oman elinympäristön kehittämiskohteet, Toisin sanoen ei myönnetä suoraan rahaa toimenpiteisiin vaan tehdään yhdessä asioiden eteen toimenpiteitä sekä mietitään rahoitusta eri kanavista.

SIR:n toiminta-alueella on 57 maalaiskuntaa ja 32 kaupunkimaista aluetta. Paikalliset toimijat ja esimerkiksi kunnat voivat liittyä SIR:n jäseneksi ja saavat siitä tiettyjä etuja. SIR:n budjetista noin 80% tulee hallitukselta valtionapuna ja loput 20%

tulee ostopalvelujen kautta. SIR on alueella vakiintunut toimija ja sen katsotaan tekevän tärkeää työtä. Paikallisten asukkaiden mielestä organisaatio saa paljon aikaan hyvää kehitystyötä niin alueellisesti kuin kylienkin mittakaavassa. Jo osallistuminen SIR:n hankkeisiin on hyvää markkinointia kylille ja alueille.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Toiminnan 4- päälinjaa:

1. Alueiden suunnittelu

Alueiden suunnittelu koskee SIR:ssä esimerkiksi maankäytönsuunnittelua, maisemasuunnittelua, maisema-analyysijä. Tilaaja on valtio, kunta, erilaiset järjestöt ja organisaatiot. Suuntaviivoja suunnitteluun antavat usein alueelliset ohjelmat sekä EU-ohjelmat. Tärkeänä osana alueiden suunnittelussa on osallistava suunnittelu. Suunnittelutyötä tehdään yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa ja osallistavan suunnittelun kautta saadaan asiakkaat sitoutettua osallistumaan ja toteuttamaan suunnitelmia.

Suunnittelutyön yhtenä osana on myös etsiä rahoitusta suunnitelmien toteuttamiseen. Esimerkkinä aluesuunnittelusta meillä oli Natura-alue Weidmoos, jossa entiselle turvetuotantoalueelle oli perustettu lintuparatiisi. Pääperiaatteena on suunnittelun aikana viedä kukin kohde avoimesti lähelle asukkaita ja tehdä siitä lähialueen oma kohde.

Luonnonsuojelukohteiden osalta keskusteltiin Natura-alueista Itävallassa. Suomessa suhtautuminen Naturaan on ollut hieman kivulias, Itävallassa Natura-kohteet ovat olleet pääasiassa valtion omistuksessa ja suojeluprosessi on ollut suhteellisen kivuton. Esimerkkeinä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi mainittiin luonnonsuojelualueiden kummiyritykset (Weidmoos apotheke), ekoturismi, juhlat lumolle, politiikkojen sitouttaminen.

2. Yhdyskuntarakenteen kehittäminen (esim. Salzburg community development)

Yhdyskuntarakenteella tarkoitetaan työssäkäyntialueen, kaupunkiseudun, kaupungin, kaupunginosan tai muun taajaman rakennetta. Käsite sisältää asunto-, työpaikka-, asiointi- ja virkistysalueiden ja niitä yhdistävän liikenteen ja teknisen huollon järjestelmien muodostaman fyysisen ja toiminnallisen kokonaisuuden.

Kylien rakenne Keski-Euroopassa poikkeaa suuresti Suomen vastaavasta. Keski-Euroopassa kylät ovat tiiviitä yksiköitä ja asukasmääriltään suuria. Myös välimatkat ovat kylien välillä lyhyitä. Suomen ja Itävallan kylätoiminnan haasteet ovat kuitenkin yhteisiä: oman kylän palveluista halutaan pitää kiinni ja tehdä ne

houkuttavaksi monin eri keinoin, myös elinympäristöt halutaan säilyvän houkuttelevina.

Salzburg community development on ohjelma, jossa paikalliset asukkaat, poliiti-

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

tikot, järjestöt ja ammattilaiset tekevät yhteistyössä erilaisia suunnitelmia (esim. liikennesuunnittelua, vihersuunnittelua, elinkeinosuunnittelua). Yhdessä päätettyjä suuntalinjoja viedään eteenpäin niin että jokaisen kylän oma identiteetti vahvistuu ja alueelle saadaan elinvoimaisuutta (esimerkkeinä eri kylät joissa vierailimme). Kylä sitoutuu ohjelmaan vähintään 5 vuodeksi jonka aikana mietitään vaihtoehtoja toimenpiteille ja rahoitukselle. Aktivointi tapahtuu osallistavan suunnittelun kautta. Esimerkkeinä *Robert Krasser* mainitsi erilaiset työpajat, suunnittelukilpailut arkkitehdeille, opiskelijoille ja paikallisille asukkaille.

Rahoitus suunnitelmille tulee osittain valtiolta ja osittain kunnalta. Hankkeiden toteutuksen rahoitus selvitetään aina erikseen, myös esim. Alppialueiden Interreg hankerahoitusta hyödynnetään. Mielenkiintoisia osallistavan suunnittelun välineitä olivat esim. valokuvakilpailut paikallisille asukkaille, konferenssit ja erilaiset tapahtumien järjestäminen. Myös ammattijulkaisut ovat tärkeä osa tiedustustoimintaa.

3. Vuokra-asunnot ja rakentaminen

SIR:n kolmas toimintalinja koski edullisten asuntojen hankkimista, vuokraamista ja rakentamista vähävaraisille ja sosiaalisin perustein apua tarvitseville. Toimintaan liittyi myös lomakkeiden täyttäminen ja rakentamisneuvonta huomioon ottaen lakiin ja tekniikkaan liittyvät toimenpiteet. Enenevässä määrin neuvontaa annetaan myös energiatehokkaisuun rakennus-menetelmiin ja mietitään esim. vanhoille teollisuusalueille uutta käyttötarkoitusta. Viimeiseksi mainittua voidaan verrata Suomen alue-kehitysrahaan.

4. Energia-asiat

Neljäs toimintalinja eli energia SIR:ssä koostuu seuraavista teemoista:

- e5-ohjelma energiatehokkaille kunnille, Euroopan energia-palkinto eea
- Alueiden ja kuntien energia-asioiden ohjaus
- EU-rahoitteiset ohjelmat ja hankkeet
- Kansalliset ohjelmat (Klima: aktiivi-ohjelma uusille rakennuksille, kunnostus-, aurinkoenergia jne)
- Rakennustutkimus (jälkiasennus, rakentaminen, fysiikka, ..)
- Energia ja aluesuunnittelu (auringonsäteily kartat, kuntien kehittämissuunnitelmat, aluesuunnittelun välineet
- konsultointi

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

e5 -yhteisöjen energiatehokkuus -ohjelma

e5 on kunnallisen energiapolitiikan valmennus-, sertifiointi- ja palkitsemisohjelma, jolla pyritään yhtenäisen lähestymistavan kautta lisäämään energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä kunnissa. e5 tarkoittaa viisiportaista prosessia, jossa kukin etappi saavutetaan auditointien myötä. e5-ohjelman tärkein osa on luettelointi, jossa seurataan energian 6 osa-aluetta; tarjontaa/kulutusta, suunnitelmallisuutta, liikuteltavuutta, sisäistä järjestäytymistä, yhteistyötä/viestintää sekä kunnallisten rakennusten mahdollisuuksia. Tuloksena on rekisteri, jonka avulla kohteet ovat keskenään vertailukelpoisia ja ideat hyödynnettävissä koko alueella.

e5 Ohjelman kohderyhmänä ovat kunnat. Ohjelmaa toteutetaan kunnissa siten, että ensin tehdään kunnan nykytilan analyysi ja pohditaan, mitä voidaan tehdä toisin. Työryhmissä kokoonnutaan useamman kerran vuodessa pohtimaan energiansäästötoimenpiteitä. Analyysissä puolestaan tehdään kunnan energiapolitiikan profiili, joka ohjaa kunnan toimintaa energiansäästötalkoissa. Itävallassa on yli 60 e5-ohjelmassa olevaa kuntaa, joista kaksi, St. Johann ja Werfenweng, olivat myös matkaohjelmassamme.

Meille esiteltiin myös hyviä esimerkkejä energiansäästötoimenpiteistä: katuvalaistuksen vähentäminen, kunnalliset rakennusten kuten vanhainkodit ja koulut vaihtaminen aurinkoenergialle, kävelypainotteiset aluesuunnitelmat, kaasun vaihtaminen biomassaan, maksullisen paikoitusjärjestelmän kehittäminen, pääteiden uudelleen rakentaminen, kuukausittainen energianeuvonta.

Hyödyt kunnille e-5 ohjelmassa mukana olemisesta

- energiatehokkuus tuo kustannussäästöjä
- on hyväksi kunnan markkinoinnissa
- ilmaston ja ympäristönsuojelu nostaa elämänlaatua
- kannustaa investointeihin erityisesti paikallisella tasolla
- Yritykset hyötyvät vastuullisesta energiantuotannosta ja ilmastopolitiikasta

Lisäinfoa: www.e5-salzburg.at, www.e5-gemeinden.at, www.european-energy-award.org

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Plusregion

Iltapäivän ohjelma alkoi tutustumisella Plusregion-yhdistykseen yhdistyksen johtajan Silke Schlickn johdolla. Yhdistys toimii kolmen kunnan alueella (Strasswalchen, Neumarkt ja Köstendorf) päätavoitteenaan vahvistaa alueen taloutta ja ostovoimaa. Alueella on 15 000 asukasta, 600 yritystä ja 5000 työpaikkaa. Plusregionin vuosibudjetti on 150 000 euroa, josta 50 % tulee kunnilta ja 50 % yrityksiltä.

Tärkeintä on, että asukkaat edelleen hankkisivat päivittäiset tarvikkeet ja palvelut omalta alueeltaan. Tähän pyritään liikkeiden iltta-aukioloajoilla, etuseleillä ja peliarvonnoilla. Paikalliset yritykset ovat pieniä ja keskikokoisia, joilta usein puuttuu tietotaito asiakassuhteiden hoitamiseen. Plusregion auttaa mainonnassa ja markkinoinnissa, mm. julkaisemalla ilmaisjakelulehden neljä kertaa vuodessa. Lisäksi yhdistys järjestää vuosittain messut, joissa on kävijöitä 10 000.

Plusregionin toiminta-ajatusta pidettiin aluksi outona, mutta kolmen vuoden aikana hyväksi havaittua kokeilua on päätetty jatkaa. Nyt mukana on erilaisia yrityksiä 190 kappaletta. Jäsenyritykset maksavat yhdistykselle 250 euron jäsenmaksun vuodessa. Tätä vastaan he saavat jäsenetuja kuten alennusta yhdistyksen palveluista ja lehtimainoksista.

Yhdistys voitti Salzburgin alueen toimintakilpailun, koska toiminta tukee hyvin alueen yritystoimintaa. Tällä hetkellä yhdistys työllistää johtajan ja ½ -päiväisen sihteerin. Tulevaisuudessa Plusregionin tavoitteena on edelleen laajentaa toimintaansa, ja olla tehokas ja edullinen yhteistyökumppani yrityksille.

Plusregionin alueella on käynnissä SIR:n vetämä projekti, jossa haasteena on kehittää pieniä taajamia Salzburgin suurkaupungin läheisyydessä. Taajamien keskustojen viihtyisyyttä parannetaan liikenteen uudelleenjärjestelyillä. Läpikululiikenne ohjataan pois keskustasta, jolloin pääkatua kavennetaan ja kevyelle liikenteelle ja pysäköinnille saadaan lisää tilaa. Tällöin turvallisuus ja viihtyisyys keskustassa lisääntyvät merkittävästi. Pääkatu on myös mahdollista sulkea autoliikenteeltä tapahtumien ajaksi.

Vierailulla kävimme Strasswalchen kunnassa, jonka keskustaajamassa oli myös Plusregionin toimisto. Strasswalchen kylässä totesimme konkreettisesti miten vilkas liikenne tekee pääkaduista rauhattomia ja turvattomia. Kadun jalkakäytävät olivat paikoin vaarallisen kapeita ja autot kulkivat lujaa ja läheltä. Kunnan pääliikenne väylää suunnitellaan siirrettäväksi eli alueelle tehdään ohitustie ja keskustaa ryhdytään kehittämään.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Tutustuimme myös vuonna 1287 perustetun Neumarktin keskusta, missä oli jo tehty alueen viihtyisyyttä lisääviä toimenpiteitä. Pääväylän liikenne oli ohjattu ohitustielle. Vanha keskustan läpikulkeva tien autoliikenteelle varattu osuus on kavennettu ja tehty kävelykatumaiset leveät jalkakäytävät. Samalla saatiin myös hyvää pysäköintitilaa. Taajamasta tuli näillä toimenpiteillä elävä ja vilkas alue. Taajaman pääkatu suljetaan erilaisten juhlien aikaan ja kadun varrelle on tullut ravintoloita ja kahviloita terasseineen. Alueelle syntyi näin uusi keskusta. Ohitustien ja taajamakeskustan suunnittelun kustansi liittovaltio. Myös kunta on osallistunut pääkadun rakentamiseen. Ihan ilman ongelmia ei Neumarktissakaan olla. Alueen uudet asukkaat eivät ole vielä ottaneet aluetta omakseen. Sen eteen tehdään yhä työtä, sillä halutaan, että alueen asukkaat hyödyntävät juuri asuinpaikkakuntansa palveluja.

Seeham -kylä

Raportointiryhmä: Sinikka Jokela ja Päivi Jokinen

Tiistain viimeinen vierailukohde oli kylä nimeltä *Seeham*. Kylä on kuulunut 10 vuotta kylä uudistus -hankkeeseen, jossa on kunnostettu kylän ilmettä ja rakennuksia. Uurastus on palkittu kylän toisella sijalla Euroopan kehittyvien kylien kilpailussa vuonna 2008. Varapormestarin mukaan ennen hanketta rakennukset olivat huonossa kunnossa ja puistot olivat villiintyneet. Vähävaraisessa kylässä on paljon innokkaita ihmisiä, vaikka väkiluku on "vain" 1850. Kylässä on 20 yhdistystä ja yhdistystoiminta on hyvin vilkasta. Kylään muodostettiin työryhmä, jossa oli mukana henkilöitä kunnanhallituksesta ja -valtuustosta, liittovaltiosta sekä yksityisiä ja yhdistysten edustajia että rakennussuunnittelijoita.

Kylätalo ja talli

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Hankkeessa mm. uudistettiin ja elävöitettiin vanhaa suojelukohteena olevaa maalaistaloa ja tallia. Tämä barokkiajalta peräisin oleva Schmiedbauernhaus on yksi vanhimmista rakennuksista alueella. Suojelukohteen kunnostaminen on kallista ja vaikeaa, ja kohteelle anotaan rahaa jatkuvasta mm. liittovaltiolta. Hankkeen budjetti oli 700 000 €, josta 80 % oli tukirahaa. Talliin tehtiin uusi katto ja huone, josta suunniteltiin monitoimitilaa mm. nuorison ja eläkeläisten käyttöön. Paikallinen puuseppä kunnosti maalaistalon oven perinteisine koristeluineen osana käsitöihin liittyvää hanketta (CRAFTS). Kahden oven kunnostus maksoi 16 000 €. Kunnantalon toiminta on myös siirtymässä kunnostettuihin tiloihin.

Seeham on varapormestarin mukaan sertifioitu luomukylä. Alueella on paljon luomu-osuuskuntia ja luomutiloja on 70 % viljelijöistä. Luomukylä -sertifikaatti on kuitenkin vielä kehittelyn alla lopulliseen muotoonsa; ei selvinnyt, kuka sertifikaatin myöntää. Sertifikaatti sisältää tässä kylässä mm. seuraavia asioita: lastentarhan oma keittäjä valmistaa luomu-aterioita, koulussa on terveellinen välipala, luomunaudanlihaa on saatavilla alueen lihakauppiaalta. Kylässä on myös oma juustola, jossa tehdään luomu-ementaljuustoa. Luomuviljelyn lisäksi turismi on tärkeä elinkeino: kylässä on 40 000 yöpymistä vuodessa.

Kylällä on myös e5 -sertifikaatti (vrt. tiistain luennot). Ilmastonmuutoksen vaikutusten vähentämiseksi lämmitetään mm. biomassalla ja hakkeella. Kaikki julkiset rakennukset lämmitävät biomassalla. "Bioheinää" eli ilmeisesti biomassatuotantoa varten tuottaa 200 viljelijää. Vuosittain kylässä valitaan luomuheinäkuningatar!

Vuonna 2009 avattiin alakoulu, jossa on 4 luokkaa. Entinen koulu oli 1960 -luvulta ja romahtamaisillaan. Oppilaita oli 2-3 vuotta sitten vain 12-13 kpl. Nyt oppilaita on 75 ja uusia rakennuspaikkoja on varattu nuorille perheille. Uusi koulu on nimetty entisen pormestarin Matthias Hemetsbergerin mukaan. Koulurakennus maksoi 3,8 milj. €, josta tukirahaa oli 80 %. Koulussa on myös hieno liikuntasali. Koulu lämmitetään biomassalla ja aurinkopaneeleilla. Koulu toimittaa ylimääräisen sähkön takaisin verkkoon, mutta jatkossa se on tarkoitus hyödyntää alueella. Koulussa on reaaliaikainen sähkönmittaus, joka on nähtävillä yleisissä tiloissa tv-ruudulta.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Keskiviikko 19.5.2010

Keskiviikon matkaohjelmassa olivat kaksi vierailukohdetta: Werfenwengin kunta sekä Bischofshofenin talviurheilukeskus. Ensimmäisenä oli vuorossa kuntavierailu.

WERFENWENG

Raportointiryhmä: Elina Leppänen ja Pirkko Kaskinen

Werfenweng on 900 asukkaan pieni kunta eli itävaltalaisittain kylä. Kylä sijaitsee idyllisessä maisemassa vuorten keskellä Alppi-tasangolla, 900 m korkeudessa. Kylän sijainti on hyvä: 45 km Salzburgista etelään ja 12 kilometriä Bischofshofenista, jossa kulkee päärata sekä moottoritie Saksasta Italiaan.

Werfenwengin kunnan pääelinkeino on matkailu: 1 800 vuodepaikkaa, 36 000 matkailijaa ja 212 000 yöpymistä vuodessa. Matkailijoita on saman verran kesäkuin talvikaudella, 70 prosenttia tulee Saksasta ja 18 prosenttia Itävallasta. Koska alueella on paljon kilpailevia ja isoja matkailukohteita, Werfenwengissä alettiin miettimään profiloitumista. Päätettiin tulla autottomaksi lomakohteeksi ja profiloitua pehmeään liikkumiseen. Hiihto, kävely, vaellus, koiravaljakot, jää- ja tippukiviluolat, riippuliito jne. kuuluvat tarjontaan.

Pehmeän liikkumisen ideana on myös maiseman säilyttäminen. Maanviljelys on matkailuun liittyvä keskeinen elinkeino kulttuurimaiseman säilyttämiseksi. Kaikki 24 tilaa ovat luomutiloja, joilla harjoitetaan myös matkailuelinkeinoa. Alppiniittyjen hoito on oleellista myös matkailuun liittyen.

Werfenweng on haluttu asuinpaikka ja asumiseen panostava kasvukunta, koska työpaikkoja on lähellä. Tästä on osoituksena myös kylän uusi monitoimirakennus, jossa sijaitsee koulu, päiväkotiki ja sisäliikunta- ja kokoustilat. Koulussa on 50 oppilasta ja luokat 1-4. Lähikoulu kuuluu itävaltalaiseen arvomaailmaan, eikä pieniä kouluja pyritä lakkauttamaan säästösyistä, toisin kuin meillä.

Kylän kehittämistyötä on tehty painokkaasti vuodesta 1994. Tavoitteeksi asetettiin AUTOTON LOMAKOHDE ja sitä kohti on edetty määrätietoisesti pienin askelin, kannustamalla, ei pakottamalla. Yhteissuunnitteluun ovat osallistuneet asukkaat, matkailijat ja asiantuntijat. Werfenweng on ollut mukana Itävallan ympäristöministeriön projektissa "Autoton loma" Sanft Mobilität, mikä tarkoittaa pehmeää liikkumista. Interreg-projekti johti pysyvään verkostoon Alpine Pearls – Alppien helmet, johon kuuluu 20 erikokoista pehmeään liikkumiseen panostavaa alppimatkailukuntaa, Itävallan lisäksi Ranskasta, Italiasta, Tšekistä ja Slovakiasta. Edellytykset verkostoon pääsemiseksi ovat, että paikka on ilman autoa saavutettavissa ja, että paikallisiin nähtävyyksiin ja aktiviteetteihin on mahdollista kulkea

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

ilman autoa. Kriteerinä on myös, että huviliikkumiseen on tarjolla äänettämiä ja saasteettomia mahdollisuuksia. Luonnonsuojelu ja uusiutuvan energian käyttö sekä kansalle tyypillisten tapojen ja perinteisen arkkitehtuurin vaaliminen ovat myös tärkeitä. Mukana olevien paikkakuntien välillä on säännöllisiä tapaamisia ja kokemustenvaihtoa.

Werfenfengissä on käytössä SAMO-passi, jonka saavat maksutta matkailijat, jotka tulevat julkisilla kulkuneuvoilla tai jättävät oleskelunsa ajaksi autonsa avaimen turisti-infoon. Passi oikeuttaa ilmaiseen liikkumiseen Elois - kylätaksilla sekä Shuttle-liityntälinjalla Bischofshofenin ja kylän /hotellin välillä. Lisäksi on mahdollista lainata Heinäsirkka-biokaasuautoa tai hybridautoa Toyota Prius sekä mitä erilaisimpia

hauskoja polkupyörä - mopo - autovempaimia, joita ladataan aurinkoenergialla. Passi sisältää myös ilmaisia opastettuja retkiä kylän ulkopuolelle, kuten Salzburgiin, jääluolaan tai Hohenwerfenin linnaan. Suurin osa kylän hotelleista (44 kpl) on mukana ja rahoittamassa samo-passia. 120 000 euron kustannuksiin kerätään tuloja siten, että hotellit maksavat 60 senttiä jokaisesta asiakasyöpymisestä. Tuloja kertyy myös passien myynnistä matkailijoille, jotka tulevat omalla autolla, eivätkä halua luopua auton käytöstä. Liityntäliikenteen kustannukset saadaan katetuksi alueellisista rahoituslähteistä tulevista varoista. Vuosittain 8000 matkailijaa käyttää passia. Samo-passi ei ole kylän asukkaiden käytössä, mutta he voivat käyttää ”julkisia” liikkumisvälineitä edullisesti, nuoret ja ikäihmiset käyttävätkin paljon.

Autoilun vähentäminen näkyy kylän keskusaukiolla, joka on rakennettu viihtyisäksi oleskelupaikaksi ja hauskan liikkumisen toriksi, kun pysäköintipaikat sieltä poistettiin. Tulevaisuudessa halutaan jatkaa panostamista kyläympäristöön, jotta se saataisiin vielä autottomammaksi. Myös liittovaltio antaa tukea autottomuuden lisäämiseen. Prosessi on ollut pitkäaikainen, paljon on tehty ja paljon on vielä tekemättä. Hankkeessa on monta voittajaa; ympäristö, yritykset, asukkaat ja asiakkaat.

Werfenweng panostaa myös uusiutuvan energian käyttöön. Kunnassa on aurinkoenergiavoimala, aurinkokatuvaloja sekä sähköautojen aurinkotankkaus. Se on myös e5 -kunta.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Werfenfengin kylää esitteli pormestari Dr. Peter Brandauer. Hän nauroi, että pormestarina toimiminen on hänelle harrastus ja, että työkseen hän toimii paikallisessa matkailuyhdistyksessä. Hänellä on useita ylimaakunnallisia luottamus-toimia matkailuun liittyen. Lisäksi kunnan toimistossa työskentelee yksi kokopäiväinen ja 2 puoliaikaista työntekijää, päiväkodissa 4 ja kunnallistekniikkaan sekä jätehuoltoon ja ulkoilualueiden hoitoon liittyen 4 työntekijää.

Bischofshofen

Raportointiryhmä: Tiina Laurila ja Anu Immonen

Werfenwengin kohteen jälkeen matkamme jatkui etelään 10 000 asukkaan talviurheilukeskukseen Bischofshofeniin. Ajelimme mutkikkaita serpentiiniteitä pitkin kauniiden Alppimaisemien saattelmana Maailmancupin mäkihyppypaikkaan tunnettuun Bischofshofeniin. Kunnanjohtaja Jakob Rohmoser toivotti meidät tervetulleeksi kunnantalon edessä. 49 000 neliökilometrin suuruinen kaupunki viettää vuonna 2011 1300-vuotis syntymäpäiväjuhlaa ja kaupungin julkisivujen ja ympäristön siistimis- ja korjaustyöt olivat suuressa vauhdissa tulevaa juhlaa varten.

Rautatieverkosto on muodostunut tärkeäksi osaksi Bichofshofenia. Sillä on ollut merkittävä vaikutus kaupungin kehittymiseen etenkin 1575 – 1900 –luvulla, jolloin kaupungin väkiluku nelinkertaistui rautatien rakentamisen ansiosta. Ennen toista maailmansotaa rautatie oli tärkeä lähellä sijaitseville kuparikaivoksille ja sodan jälkeen rautatien varrelle on syntynyt paljon teollisuutta.

Bichofshofen on myös eläväinen kulttuurikaupunki. Perinteisiä yhdistyksiä paikakunnalla on noin 80 kpl soittokunnasta purjehdusseuraan. Yhteistyöverkoston ja kontaktit eri yhdistysten kesken ovat hyvin tärkeitä yhdistysten toiminnan kehittämisessä.

Musiikkikoulutus ja –harrastus on hyvin arvostettua Bichofshofenissa, kuten muuallakin päin Itävaltaa. Esimerkiksi kuorot ovat hyvin suosittuja. Taloudellinen ja kulttuurillinen alueellinen kanssakäyminen on vilkasta.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Ryhmäkuva Bichofshofenissa

Kunnanjohtaja Rohmoser on kertonut
kunnantalon pihan vanhan puun historiasta.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Tiina Laurila (Yhyres y) ja Anu Immonen (Suupohja) Kyläkööri-hankkeen kylä-
asiamiehet.

Siirryimme Bischofshofenin valtuustosaliin, jossa energia- ja liikennetoimikun-
nassa puheenjohtajana toimiva valtuutettu, tohtori Markus Graggaber kertoi
meille kaupungin ja SIR:in yhteistyöhankkeesta e5- projektissa ja sen etenemi-
sestä. e5-projektin arvioinnissa kaupunki on saanut kolme e:tä, ja uusi arviointi
on tulossa piakkoin.

Liikennejärjestelmien kehittämisessä kaupunki on viiden e:n portaikossa edennyt
jo 75 prosenttiin ja liikkuminen onkin kaupungin tärkein kehittämiskohde. Kes-
kustasta on aikeissa saada autoton ja tavoite pyritään saavuttamaan vuoden
2011 kaupungin 1300-vuotis syntymäpäivätapahtumaan. Kevyenliikenteen väy-
liä kehitetään pyöräilyä suosiviksi ja autoille halutaan lähes kaikille teille 30 km/h
rajoitukset. Kaupunki rahoittaa asuinalueita ja keskustaa yhdistävän kaupunki-
bussin toiminnan ja rautateiden solmukohtana Bischofshofenin raideliikennettä
monipuolistetaan.

Toinen merkittävä kehittämisenkohde e5-hankkeessa on saada kaupungin ra-
kennuksia energiatehokkaammiksi. Kunnallisista rakennuksista, kuten kouluista
ja kirjastosta pidetään tarkkoja energiatilastoja, joiden perusteella tehdään rat-
kaisuja niiden kunnostustarpeista. Suurin osa tarkkailun alla olevista rakennuk-
sista ovat suojelukohteita, mikä tuo omat haasteensa entisöinnissä kustannus-
ten puolesta. Viime aikoina Bischofshofenissa on rakentamisessa panostettu eri-
tyisesti vanhusten asumiseen ja jätehuoltoon.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Kaupungin energiaohjelmaan kuuluu myös henkilökunnan kouluttaminen. Lehdistön välityksellä tiedotetaan uusiutuvista energianlähteistä. Lisäksi kaupunki tarjoaa ilmaista energianeuvontaa kansalaisille.

Kunnantalolta kävelimme pienen kävelykierroksen Bichofshofenin keskustassa ja ihailimme kaupungin ilmettä ja vanhoja arvokkaita rakennuksia.

Kaupunkikierroksen jälkeen menimme katsomaan Bischofshofenin uutta biopolttolaitosta. Bioenergiaa tuottava Bio Energie Pongau jalostaa hakkuutähteistä kaukolämpöä ja energiaa kolmen kunnan alueelle (Bischofshofen, St. Johann ja St. Veit). Biopolttolaitoksella on 26 km kaukolämpöverkosta, ja sen lämmönjakelun piiriin kuuluvat pääasiassa julkiset rakennukset mutta myös muutamat yritykset. Laitos saa haketta kolmelta toimittajalta ja kaikki poltettava tulee 15 kilometrin säteeltä! Laitoksen käytössä on kaksi kattilaa.

Bichofshofen uusi jätteenkäsittelylaitos.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa Investoi maaseutualueisiin

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Bioenergielaitos Bio Energie Pongau.

Bioenergielaitoksen sisuksia

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Päivän loppuksi päätimme vielä ylimääräisenä ohjelmanumerona käydä katso-
massa Bischofshofenin hyppyrämäkeä. Monia ihmetytti, kuinka lyhyt mäen alas-
tulotassanne onkaan! Hienon päivän jälkeen tunnin bussimatka takaisin Salzbur-
giin sujui hujauksessa, ja illalla suuri joukko matkalaisia löysi vielä tiensä yhtei-
selle illalliselle paikallisen olutpanimon ravintolaan.

Paikallisia herkkuja

Torstai 20.5.2010

Torstaina vierailtiin ainoastaan yhdessä kohteessa, joka oli Weidremoosin -
kosteikkoalue. Iltapäivällä matkalaisilla oli aikaa tutustua Salzburgin nähtävyyk-
siin sekä kaupungin tunnelmaan.

Weidmoos – kosteikkoalue

Raportointiryhmä: Hannele Partanen ja Helena Pakkanen

Tausta

Nykyisen kosteikkoalueen paikalla oli 200 vuotta sitten avoin suomalaisema. Tur-
peen keräämisen myötä maa kuivui ja alkoi metsittyä. Turpeen kerääminen aloi-
tettiin lähes 150 vuotta sitten. Aluksi sitä käyttivät vain talonpojat lämmittämi-
seen. Turpeen lämpöarvo on hyvin lyhyt ja intensiivinen. Viljelijät nostivat metsi-
köstä käsin turvetta. Siksi maisema on erilainen kuin koneellisesti kerätyllä alu-
eella. Turpeen teollinen kerääminen suurilla koneilla aloitettiin noin 50 vuotta sit-
ten. Se johti siihen, että alueesta tuli täysin hyödynnetty autioma. Suon tasa-
paino järkkyy ja alkuperäinen suoekosysteemi hävisi.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Turvesuosta lintuparatiisiksi

Kosteikkoprojekti toteutettiin LIFE- projektin puitteissa. Kokonaisbudjetti oli 1,2 miljoonaa euroa. EU maksoi puolet LIFE- ohjelman puitteissa ja maan sisäiset rahat tulivat suurimmaksi osaksi Salzburgin liittovaltiolta. Myös ministeriöltä ja alueen kahdelta kunnalta on saatu hieman rahaa.

Life-projektin hyvä puoli oli se, että sen puitteissa voitiin toteuttaa monenlaisia suojelua edistäviä toimenpiteitä. Rahaa voitiin käyttää mm. luonnon ennallistamiseen, infrastruktuuriin ja myös maapohjan ostamiseen.

Kosteikon kokonaispinta-ala on 140 ha. Ennen projektia koko alue kuului yksityisomistukseen. Projektin yhteydessä suojelualueet ostettiin alueen kahden kunnan omistukseen. Ostaminen oli yllättävän helppoa, koska teollisen turpeen nostamisen jälkeen alue oli sellainen, että alueen muut käyttömahdollisuudet olivat huonot. Onneksi turvekerroksen alla oleva paksu savikerros ei ollut sovelias ta tiilenpolttoon.

Ensin ajateltiin, että alue on niin tuhottu, että sitä ei voi hyödyntää. Paikalta oli hävinnyt tuhansia vuosia vanha keidassuo. Suunnittelijat näkivät asian ensin vain tältä kannalta. Asian edetessä he huomasivat, että luonto oli jo alkanut muuttaa maisemaa ja alueelle oli tullut erilaisia lintuja. Monet harvinaiset lintulajit antoivat mahdollisuuden kehittää alueesta lintujensuojelualueen. Alueesta tuli NATURA 2000 – kohde.

Maanomistajat, alueen kunnat, metsästäjät ja asukkaat olivat yhdessä mukana suunnittelemassa alueen kehittämistä. Alueelle tuli saada vettä ja alueen hoito oli aloitettava, jotta kohde säilyi eikä kasvanut umpeen. Vesialueet on saatu patoamalla, muut alueet on täytetty pohjalla olleella savella. Keskelle aluetta saatiin märkä alue, jota ei tarvitse hoitaa. Kuivemmat reuna-alueet, joissa ei ole riittävästi kosteutta, on hoidettava niittämällä, jotta ne eivät metsity. Niitetty heinä korjataan ja käytetään kuivikkeena kotieläintiloilla.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Alueen kehittämisen ideana ei ole ollut, että suo palautuisi. Tavoitteena on ollut, että siitä tehdään ihmiskäsin uudenlainen kosteikko.

Kosteikon hoitoa rahoitetaan pääosin ympäristötuen avulla. Alueen omistavat kaksi kuntaa ovat vuokranneet hoidettavat reuna-alueet kymmenelle viljelijälle, jotka tekevät käytännön hoitotyöt. Tukea voi saada noin 600 – 800 euroa hehtaarille, sisältäen kansallisen tuen ja EU:n osuuden. Tukea voi hyödyntää mm. suunnitteluun, ennallistamiseen ja hoitoon. Turvealueen ennallistamisyhdistys vastaa käytävien ja niiden ympäristön hoidosta. Kohteen suunnitteluun ja hoitoon on tarvittu mm. vesiensuojelulupa, metsänsuojelulupa sekä luonnonsuojelun alueen toteuttamissuunnitelma. Lupien saamisessa ei ole ollut mitään ongelmia.

Alueelle hoitoa valvoo suojelun alueen hoitaja, jonka tehtävänä on katsoa, että alue säilyy halutunlaisena. Hoitaja on yksityisen yhdistyksen työntekijä. Valtio rahoittaa hoitajan työn.

Kerran vuodessa kaikki mukana olevat tahot tapaavat ja suunnittelevat jatkotoimenpiteitä. Suuri kysymys on se, miten aluetta hoidetaan vuoden 2013 jälkeen, kun alkaa uusi ohjelmakausi. Kun ohjelmakausi loppuu, on tärkeää, että alue säilyy samanlaisena.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Vuonna 2007 EU arvioi 73 LIFE- projektia ja heidän projektinsa valittiin 5 parhaan joukkoon. Tämä oli tärkeää projektille, koska se sai julkista tukea. Kosteikko on ollut niin hyvä esimerkki, että naapurikunnissa on ilmennyt halukkuutta toteuttaa samanlaisia hankkeita.

Raportööri Hannele Partanen työssään

Perjantai 21.5.2010

Etelä-Saksalainen Wildpoldsriedin kylä – www.wildpoldsried.de

Raportin laatija: Virpi Hyvärinen

Wildpoldsried, Etelä- Saksa

Opintomatkan viimeisenä päivänä tutustuimme Wildpoldsriedin kylään ja heidän WIR-projektiinsa. Kylää ja projektia esitteli opintomatkalaisille pormestari Arno Zengerle.

Wildpoldsried on noin 2500 asukkaan kylä. Kylästä löytyy lastentarha, peruskoulu, kirkko ja kappeli, kirjasto, pankki ja posti, vanhustentalo, lääkärin- ja terveydenhuoltopalvelut, kotisairaanhoidoa, yhdistyksiä kaikille, kestikievari yöpymismahdollisuuksineen sekä tietenkin vuoristolomaa kaikille.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Perjantaina tutustuimme miten kylä on onnistunut tuottamaan tarvitsemansa sähkön sekä myymään sitä valtakunnalliseen verkkoon. Projekti sai alkunsa vuonna 1999 kun haluttiin tietää kyläläisten visioita tulevaisuudesta. Kunnassa on pienet verotulot ja vähän yrityksiä, joten energia on kunnalle tärkeä asia ja ympäristöasiat taas asukkaille. Niinpä päätettiin tehdä asukkaille kysely, millaisena he näkevät Wildpoldsriedin vuonna 2020. Kyläläisistä perustettiin työryhmä toteuttamaan tämä. Kyselyn pohjalta tehtiin suunnitelma, jonka pohjalta poliitikot päättivät mitä toimenpiteitä kylässä tullaan tekemään. Toimenpiteet olivat mittavat. Kunta joutui jopa ostamaan maa-alueita ja taloja, että suunnitelma saataisiin toimimaan. Suunnitelman toteutumisen myötä myös kylän talous lähti kasvuun.

WIR – Wildpoldsried innovativ Richtungweisend (wir = me)

Hankkeessa on kolme pääkohtaa: energia, puu ja vesi.

Hanke sisältää kosteikkoalueiden ennallistamisen sekä energiantuottamisen ekologisesti, 100% bioenergiaa - kaukolämpöä, tuulivoimaa, aurinkoenergiaa ja puuta (pelletti) käyttäen. Puuta käytetään myös ekologisessa rakentamisessa. Tästä esimerkkinä mm. Saksan ensimmäinen puusta rakennettu 14 paikkainen pysäköintihalli vuonna 2005 sekä urheilukeskus. WiWaLaMoor –kosteikkojen pelastusoperaation ansiosta 4 erilaista kosteikkoa Wildpoldsriedin ympäriltä on kunnostettu.

Wildpoldsried innovativ Richtungweisend lyhenys **WIR** tarkoittaa saksan kielellä sanaa *me*. Tällä kuvataan hyvin sitä yhteishenkeä mikä hankkeen aikana on kyläläisistä löytynyt. Hanke on työllistänyt ja elävöittänyt kaikin tavoin kylää. Wildpoldsriedin hanke on voittanut monia valtakunnallisia palkintoja ja saanut tänä vuonna European Energy Award ® -palkinnon.

Energian tuotannossa käytetään biokaasua, biomassaa, puupellettejä, aurinkosähköä, aurinkolämpöä, vesivoimaa, tuulivoimaa ja maalämpöä. Rakentamisessa suositaan passiivitalo-rakentamista ja kasviöljyä on mahdollisuus käyttää polttoaineena ajoneuvoissa. Asukkaat saavat kunnan tukemaa energiakonsultointia kaikkeen asumiseen liittyen mm. rakennukset voidaan lämpökuvata lämpöpöyhukan paljastumiseksi. Kylää myös valaistaan aurinkopaneelikatuvaloilla.

Maaseutuverkoston opintomatka Etelä- Saksaan ja Itävaltaan 17.5. – 21.5.2010

Wildpoldsriedin kylä on tuottanut paljon energiaa valtakunnan verkkoon. Vuonna 2008 kylän energiakulutus oli 5791 MWh kun taas vastaavasti sitä tuotettiin 16 512 MWh. Kylä teki vuonna 1999 sopimuksen sähkönmyyntihinnasta ja saa 20 cmt / kWh kahdenkymmenen vuoden ajan. Vuonna 1999 tehdyn kylän yhteisen tahtopäätöksen myötä pormestari Zengerle otti Sveitsistä lainan, jolla hanke lähti käyntiin. Lainan avulla tehtiin isot materiaali- ja laiteostot Japanista. Perustettiin tuulivoimalapuistoja (v.2000-2008 välisenä aikana on perustettu viisi tuulivoimalaa), asennettiin rakennusten katoille (myös julkisiin) aurinkopaneeleja, mautiloille perustettiin biokaasun talteenottolaitoksia, otettiin käyttöön erilaisia hakkeen ja pellettien lämmitysjärjestelmiä, kylän vanha mylly tuottaa vesivoimaa ja maalämpöä on asennettu taloihin. Moni tekeekin sähkönmyynnillä hyvää lisää pieniin tuloihinsa tai eläkkeeseensä. Myös seurat ja yhdistykset saavat toimintaansa varoja sähkönmyynnistä (n. 25 000 – 30 000 €/ vuosi). Sähkönmyynnillä maksetaan myös takaisin Sveitsistä otettua lainaa ja kustannetaan tarvittavat huollot.

Wildpoldsriedin kylä on kokonaan omavarainen sähköntuotannossa. Sähkönmyynnillä kylä elättää itse itsensä. Energian tuottamisessa on luonto otettu huomioon lähes 100%:sti ja siirtyminen biosähköön on edesauttanut luontoaluiden ennaltamisen ja puhdistumisen.

Ryhmäkuva matkalaisista Salzburgissa SIR:n konttorin edessä.